

LUND UNIVERSITY

Få länder har skrivit på notan

Nebel, Cecilia

2013

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):

Nebel, C. (2013). Få länder har skrivit på notan. Sydsvenska Dagbladet.

Total number of authors:

1

General rights

Unless other specific re-use rights are stated the following general rights apply:

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

Read more about Creative commons licenses: <https://creativecommons.org/licenses/>

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

LUND UNIVERSITY

PO Box 117
221 00 Lund
+46 46-222 00 00

Få länder har skrivit på notan

LUND

■ Senast vid årsskiftet skulle länderna ha skrivit på. Men trots intensiva förhandlingar har inget partnerland, förutom världsländerna Sverige, Danmark och Norge, förbundit sig att betala för ESS. Nu börjar det bli bråttom.

– Vi är inte beredda att sitta med "Svar-te Petter", säger Lars Leijonborg, chefsförhandlare.

I höstas bytte både Sverige och Danmark chefsförhandlare. Förra Folkpartiledaren Lars Leijonborg är den som för Sveriges räkning ska se till att få det stora avtalet kring den europeiska forskningsanläggningen i hamn. Sjutton partnerländer har sagt sig vara villiga att vara med och betala. Men hur mycket och med vad – pengar eller varor – är fortfarande en öppen fråga.

Först var det sagt att överenskommelserna, så kallade "letters of intent" skulle vara påskrivna innan sommaren, när det inte gick sköts deadline fram till tidig höst eller absolut senast vid årsskiftet.

– Vi blir inte färdiga till årsskiftet uppenbarligen, det kommer att dra in på nästa år, säger Lars Leijonborg, på plats i Köpenhamn för att träffa den danska chefsförhandlaren Bo Smith.

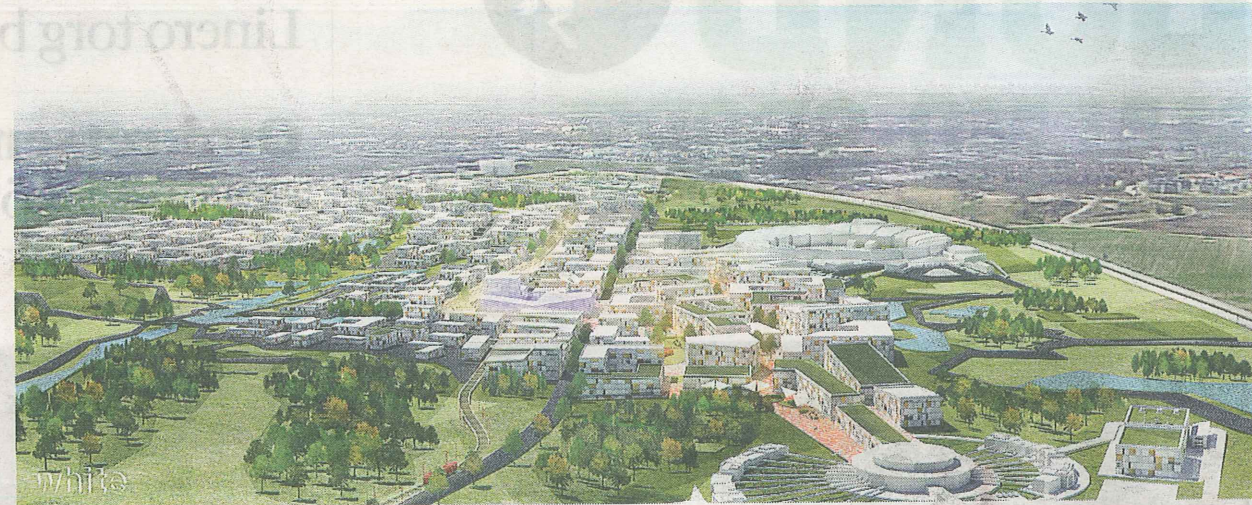
Förseeningen beror delvis på den politiska situationen i Europa. Flera länder har bytt regeringar och därmed

även ESS-förhandlare. Tyskland som är en nyckelspelare för ESS är ett exempel. – De är väldigt angelägna om projektet, men har under flera månader varit politiskt kortslutna. Först valrörelse och sen inte någon regering. Först häromdagen fick vi besked om att forskningsministern blir kvar, säger Lars Leijonborg.

Frankrike gick i höstas ut och sade att de är beredda att skriva på. Även Schweiz har sagt att de står redo. – Vi är glada att de har gått ut med det, men de be- lopp de har nämnt är något för låga. Inget av de båda länderna är vi färdiga med, säger Lars Leijonborg.

Att inte låta någon skriva på för tidigt är också en strategi för att få hela pusslet på plats, säger han utan att vilja gå in på vilket land som säger vad.

– En rad länder vi har kontakt med är väldigt positiva, men vi har valt att inte skriva på några brev än, för då hade vi hamnat på en nivå som vi än så länge inte tycker att vi vill

Visionsbild av ESS och MAX IV.

ILLUSTRATION: WHITE

Lars Leijonborg, chefsförhandlare för ESS.

Sydsvenskan, fredag 20 september 2013.

acceptera. Men det ska inte tolkas som att vi inte haft möjlighet att få sådana avtal, men vi har en bit kvar tills vi har nått ända fram.

Byggstart för ESS är planerad till sommaren 2014. Men innan finansieringen är i hamn kommer inte svenska och danska regeringarna besluta om att sätta spaden i jorden säger Lars Leijonborg.

Vad är chanserna för att ni kommer att hålla tidsplanen?

– Hyggliga. Vi är behållna och optimistiska, säger han och fortsätter:

– Vad det handlar om är att projektet ska kunna genomföras med den prestanda som vi önskar. Vi vill att det här ska bli den klart bästa anläggningen av det här slaget i världen och det kräver att vi når ända fram med finansieringen. Gör man inte det får man spara en del på anläggningen, och det vore synd. Europa är världsledande på den här typen av forskning, det

FAKTA

ESS

■ ESS (European Spallation Source) planeras att byggas på Brunnsbäck i Lund. Anläggningen, som använder neutroner för att undersöka material, kostar cirka 15,5 miljarder att bygga, beräknad byggstart sommaren 2014. Öppnar 2019. De sjutton

partnerländerna samarbetar för att konstruera, finansiera, bygga och driva ESS-anläggningen: Sverige, Danmark, Spanien, Estland, Frankrike, Island, Italien, Lettland, Litauen, Nederländerna, Norge, Polen, Schweiz, Storbritannien, Tjeckien, Tyskland och Ungern.

gäller inte så många andra forskningsområden. Ska vi kunna behålla den ställningen är det absolut nödvändigt att ESS byggs.

Är det något land som anser att ambitionsnivån borde sänkas?

– Man uttrycker det inte på det sättet. Det man möjligen säger är att man hoppas att andra ska betala. **Nästa år finansieras** projektet av pengar från världsländerna Sverige och Danmark. Redan nu finns en

stor organisation uppbyggd kring ESS. Stora förse- ningar skulle vara negativt, säger James H Yeck, vd på ESS.

– Det är aldrig bra, vi har byggt upp ett team här och vi är redo att dra igång. Vi pratar om stora summor pengar och jag tror att alla parter är medvetna om det. Alla vet att vi behöver få det här på plats innan sommaren.

TEXT: CECILIA NEBEL
cecilia.nebel@sydsvenskan.se

Få länder har skrivit på notan

LUND

■ Senast vid årsskiftet skulle länderna ha skrivit på. Men trots intensiva förhandlingar har inget partnerland, förutom värdländerna Sverige, Danmark och Norge, förbundit sig att betala för ESS. Nu börjar det bli bråttom.

– Vi är inte beredda att sitta med "Svar-te Petter", säger Lars Leijonborg, chefsförhandlare.

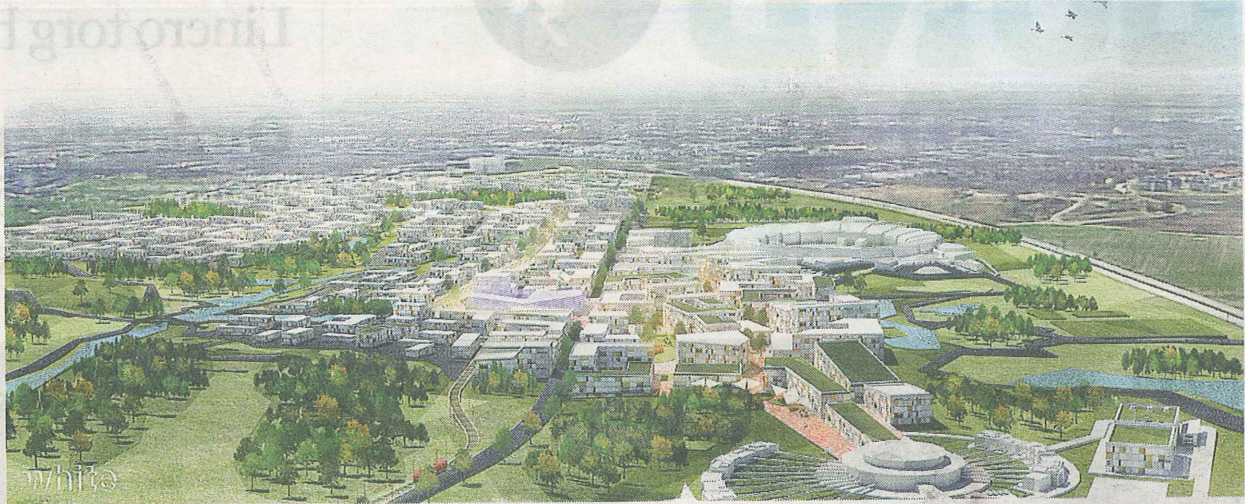
I höstas bytte både Sverige och Danmark chefsförhandlare. Förre Folkpartiledaren Lars Leijonborg är den som för Sveriges räkning ska se till att få det stora avtalet kring den europeiska forskningsanläggningen i hamn. Sjutton partnerländer har sagt sig vara villiga att vara med och betala. Men hur mycket och med vad – pengar eller varor – är fortfarande en öppen fråga.

Först var det sagt att överenskommelserna, så kallade "letters of intent" skulle vara påskrivna innan sommaren, när det inte gick sköts deadline fram till tidig höst eller absolut senast vid årsskiftet. – Vi blir inte färdiga till

även ESS-förhandlare. Tyskland som är en nyckelspelare för ESS är ett exempel. – De är väldigt angelägna om projektet, men har under flera månader varit politiskt kortslutna. Först valrörelse och sen inte någon regering. Först häromdagen fick vi besked om att forskningsministern blir kvar, säger Lars Leijonborg.

Frankrike gick i höstas ut och sade att de är beredda att skriva på. Även Schweiz har sagt att de står redo.

– Vi är glada att de har gått ut med det, men de be- lopp de har nämnt är något för låga. Inget av de båda länderna är vi färdiga med, säger Lars Leijonborg. Att inte låta någon skriva på för tidigt är också en

Visionsbild av ESS och MAX IV.

ILLUSTRATION: WHITE

Lars Leijonborg, chefsförhandlare för ESS.

acceptera. Men det ska inte tolkas som att vi inte haft möjlighet att få sådana avtal, men vi har en bit kvar tills vi har nått ända fram.

ESS saknar pengar - Universitetet får betala

Sydsvenskan, fredag 20 september 2013.

(Small text snippet from the article)

FAKTA

ESS (European Spallation Source) planeras att byggas på Brunnhög i Lund. Anläggningen, som använder neutroner för att undersöka material, kostar cirka 15,5 miljarder att bygga, beräknad byggstart sommaren 2014. Öppnar 2019. De sjutton

partnerländerna samarbetar för att konstruera, finansiera, bygga och driva ESS-anläggningen: Sverige, Danmark, Spanien, Estland, Frankrike, Island, Italien, Lettland, Litauen, Nederländerna, Norge, Polen, Schweiz, Storbritannien, Tjeckien, Tyskland och Ungern.

– Hyggliga. Vi är behärskat optimistiska, säger han och fortsätter:

– Vad det handlar om är att projektet ska kunna genomföras med den prestandan som krävs.

gäller inte så många andra forskningsområden. Ska vi kunna behålla den ställningen är det absolut nödvändigt att ESS byggs.

Är det något land som

stor organisation uppbyggd kring ESS. Stora förseningar skulle vara negativt, säger James H Yeck, vd på ESS.

– Det är aldrig bra, vi har byggt upp ett team här och vi är noga med att dra igång